

NATURAL ORIGINS

**Promoting Entrepreneurship among Young People with Migrant
Background, focusing on the Trade of Natural Products**

Συστάσεις Πολιτικής (v.4): Απλοποίηση των Νομικών και
Διοικητικών Διαδικασιών για Συμπεριληπτική
Επιχειρηματικότητα Μεταναστών

Project Number: 2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

NATURAL ORIGINS

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License. You are free to share and adapt the material as long as you provide proper attribution, do not use the material for commercial purposes, and distribute your contributions under the same license.

IDENTITY	
Work Package:	5
Grant Agreement No.:	2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524
Acronym:	NaturalOrigins
Title:	Promoting Entrepreneurship among Young People with Migrant Background, focusing on the Trade of Natural Products
URL:	www.naturalorigins.eu

PARTNERS	
DOUMAG LTD	Cyprus
EUROPEAN GRANTS INTERNATIONAL ACADEMY SRL	Italy
Dalhena Association	Spain
Kapadokya Egitim ve Arastirma Dernegi	Turkey
MD BRAINNOVATION CONSULTING SINGLE MEMBER COMPANY	Greece
KONNEKTABLE TECHNOLOGIES LIMITED	Ireland

Περίληψη

Η επιχειρηματικότητα των μεταναστών συμβάλλει σημαντικά στη ζωτικότητα της οικονομίας και στην πολιτιστική ποικιλομορφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε Κύπρο, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Τουρκία, οι μετανάστες επιχειρηματίες εισάγουν καινοτόμες επιχειρηματικές ιδέες, δημιουργούν θέσεις εργασίας και ενισχύουν τις τοπικές αγορές με μοναδικά προϊόντα και υπηρεσίες. Παρά τη δυναμική τους, αυτοί οι επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν πολυάριθμα νομικά και διοικητικά εμπόδια που εμποδίζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Η παρούσα έκθεση συνθέτει ευρήματα από αυτές τις πέντε χώρες και προσφέρει στοχευμένες συστάσεις για την απλοποίηση αυτών των διαδικασιών και την προώθηση ενός συμπεριληπτικού περιβάλλοντος για τους μετανάστες επιχειρηματίες.

Η ανάγκη για μεταρρυθμίσεις υπογραμμίζεται από τις σημαντικές συνεισφορές των μεταναστών επιχειρηματιών στις χώρες υποδοχής. Για παράδειγμα, στην Ιταλία οι μετανάστες αντιπροσωπεύουν πάνω από το 10% του επιχειρηματικού πληθυσμού σύμφωνα με το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (ISTAT 2022). Στην Ελλάδα, οι μεταναστευτικές επιχειρήσεις συμβάλλουν σημαντικά στους τομείς του λιανικού εμπορίου και της φιλοξενίας, τομείς κρίσιμοι για την οικονομική ανάκαμψη της χώρας (Ελληνική Στατιστική Αρχή 2020). Παρά τη συνεισφορά τους αυτή, τα γραφειοκρατικά εμπόδια, τα περίπλοκα νομικά πλαίσια και η περιορισμένη πρόσβαση σε οικονομικούς και πληροφοριακούς όρους αποτελούν σημαντικές προκλήσεις.

Αυτό το σημείωμα παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων, εστιάζοντας στην απλοποίηση της επιχειρηματικής καταγραφής, την ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας, την παροχή πολύγλωσσης υποστήριξης και την αύξηση της πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους και προγράμματα καθοδήγησης. Η εφαρμογή αυτών των συστάσεων φιλοδοξεί να απελευθερώσει το πλήρες δυναμικό της επιχειρηματικότητας των μεταναστών, οδηγώντας σε οικονομική ανάπτυξη, καινοτομία και κοινωνική συνοχή.

NATURAL ORIGINS

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη	4
Εισαγωγή	6
Υπόβαθρο	8
Κύπρος	8
Ελλάδα	8
Ιταλία	8
Ισπανία	8
Τουρκία	8
Ανάλυση του ζητήματος	10
Νομικά Πλαίσια	10
Διοικητικές διαδικασίες	10
Πρόσβαση σε πληροφορίες	10
Οικονομικά Εμπόδια	10
Κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια	10
Συστάσεις Πολιτικής	11
Συμπέρασμα	13
Παράρτημα 1:	14

NATURAL ORIGINS

Εισαγωγή

Η επιχειρηματικότητα των μεταναστών αποτελεί ουσιαστικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης, καινοτομίας και πολιτιστικής ποικιλομορφίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Οι μοναδικές προοπτικές και το επιχειρηματικό πνεύμα των μεταναστών συμβάλλουν σημαντικά στη δυναμική των τοπικών οικονομιών, ιδίως σε χώρες όπως η Κύπρος, η Ελλάδα, η Ιταλία, η Ισπανία και η Τουρκία. Αυτοί οι επιχειρηματίες εισάγουν νέες επιχειρηματικές ιδέες, δημιουργούν θέσεις εργασίας και εμπλουτίζουν τις τοπικές αγορές με μια ποικιλία προϊόντων και υπηρεσιών. Ωστόσο, παρά το δυναμικό και τις συνεισφορές τους, οι μετανάστες επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν πολυάριθμα νομικά και διοικητικά εμπόδια που εμποδίζουν την ικανότητά τους να ιδρύσουν και να αναπτύξουν επιχειρήσεις αποτελεσματικά.

Στην Κύπρο, την Ελλάδα, την Ιταλία, την Ισπανία και την Τουρκία, τα ρυθμιστικά περιβάλλοντα παρουσιάζουν σημαντικές προκλήσεις για τους μετανάστες επιχειρηματίες. Αυτές οι προκλήσεις περιλαμβάνουν την επιβίωση σε περίπλοκα νομικά πλαίσια, την αντιμετώπιση χρονοβόρων γραφειοκρατικών διαδικασιών και την πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες και υποστηρικτικές υπηρεσίες. Οι περίπλοκες κανονιστικές απαιτήσεις για την επιχειρηματική καταγραφή, τη φορολογία και τις άδειες συχνά δημιουργούν σημαντικά εμπόδια για τους μετανάστες που μπορεί να μην είναι εξοικειωμένοι με το νομικό σύστημα ή τη γλώσσα της χώρας υποδοχής.

Για παράδειγμα, στην Ελλάδα, οι μετανάστες επιχειρηματίες πρέπει να περάσουν από πολλαπλά βήματα για να καταγράψουν τις επιχειρήσεις τους, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης αριθμού φορολογικού μητρώου και της εξασφάλισης διαφόρων αδειών, κάτι που μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποθαρρυντικό για μη ελληνόφωνους (OECD 2020). Παρομοίως, στην Ιταλία, αν και πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα 'Startup Visa' στοχεύουν στην υποστήριξη των μεταναστών επιχειρηματιών, τα γλωσσικά εμπόδια και οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις παραμένουν σημαντικά εμπόδια (ISTAT 2022). Στην Τουρκία, η διαδικασία περιπλέκεται περαιτέρω από τον κατακερματισμό του συντονισμού μεταξύ των σχετικών φορέων και τα κοινωνικά εμπόδια όπως η έλλειψη κοινωνικών δικτύων (IOM 2020).

Οι διοικητικές αναποτελεσματικότητες σε αυτές τις χώρες επιδεινώνουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες επιχειρηματίες. Οι καθυστερήσεις στην απόκτηση των απαραίτητων εγγράφων και εγκρίσεων μπορούν να καθυστερήσουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, να αυξήσουν το κόστος και να δημιουργήσουν αβεβαιότητα, καθιστώντας δύσκολο για τους μετανάστες να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν τις επιχειρηματικές τους στρατηγικές αποτελεσματικά. Η περιορισμένη πρόσβαση σε σημαντικές και πολύγλωσσες πληροφορίες επιδεινώνει περαιτέρω την ικανότητά τους να ανταπεξέλθουν στο νομικό και διοικητικό τοπίο. Πολλοί μετανάστες δεν γνωρίζουν τους πόρους και τα υποστηρικτικά συστήματα που είναι διαθέσιμα σε αυτούς, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε σύγχυση και απογοήτευση (European Migration Network 2020).

Τα οικονομικά εμπόδια αποτελούν επίσης σημαντικές προκλήσεις. Οι μετανάστες επιχειρηματίες συχνά δυσκολεύονται να αποκτήσουν οικονομικούς πόρους λόγω έλλειψης

πιστωτικού ιστορικού και εξοικείωσης με τα τοπικά τραπεζικά συστήματα. Τα παραδοσιακά χρηματοδοτικά κανάλια μπορεί να είναι απρόσιτα και υπάρχει ανάγκη για στοχευμένους μηχανισμούς οικονομικής υποστήριξης, όπως μικροδάνεια και επιχορηγήσεις, για να βοηθηθούν στην υπέρβαση αυτών των εμποδίων (OECD 2020). Επιπλέον, τα κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια, συμπεριλαμβανομένης της διακριτικότητας και της έλλειψης κοινωνικών δικτύων, εμποδίζουν περαιτέρω την ένταξη των μεταναστών επιχειρηματιών στο επιχειρηματικό οικοσύστημα (IOM 2020).

Παρά τις προκλήσεις αυτές, η συνεισφορά των μεταναστών επιχειρηματιών στις χώρες υποδοχής είναι αναμφισβήτητες. Για παράδειγμα, στην Ιταλία, οι μετανάστες αντιπροσωπεύουν πάνω από το 10% του επιχειρηματικού πληθυσμού (ISTAT 2022). Στην Ελλάδα, οι μεταναστευτικές επιχειρήσεις παίζουν καθοριστικό ρόλο στους τομείς του λιανικού εμπορίου και της φιλοξενίας, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική ανάκαμψη της χώρας (Ελληνική Στατιστική Αρχή 2020). Οι διάφορες πρωτοβουλίες της ισπανικής κυβέρνησης για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των μεταναστών υπογραμμίζουν τη δυναμική για περαιτέρω ενσωμάτωση και οικονομική ανάπτυξη μέσω στοχευμένων μεταρρυθμίσεων (Faster Capital 2024).

Αυτό το σύντομο σημείωμα πολιτικής στοχεύει στην παροχή μιας ολοκληρωμένης ανάλυσης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες επιχειρηματίες σε Κύπρο, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία και Τουρκία. Προσφέρει τεκμηριωμένες συστάσεις πολιτικής για την απλοποίηση των νομικών και διοικητικών διαδικασιών, την ενίσχυση της πρόσβασης στις πληροφορίες και την υποστήριξη, την αύξηση της οικονομικής βοήθειας και την προώθηση της κοινωνικής και πολιτιστικής ένταξης. Με την εφαρμογή αυτών των συστάσεων, αυτές οι χώρες μπορούν να δημιουργήσουν ένα πιο συμπεριληπτικό και δυναμικό επιχειρηματικό οικοσύστημα, απελευθερώνοντας το πλήρες δυναμικό των μεταναστών επιχειρηματιών και οδηγώντας σε βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή.

NATURAL ORIGINS

Υπόβαθρο

Κύπρος

Στην Κύπρο, η επιχειρηματικότητα των μεταναστών αντιμετωπίζει σημαντικές ρυθμιστικές προκλήσεις. Οι πολιτικές που περιορίζουν τις άδειες μετανάστευσης και τα δικαιώματα απασχόλησης περιορίζουν τις ευκαιρίες για αυτοαπασχόληση. Οι γεωγραφικοί παράγοντες, όπως η συγκέντρωση των προσφύγων σε καταυλισμούς, επηρεάζουν την κοινωνικοοικονομική τους ενσωμάτωση και την ικανότητά τους να δημιουργήσουν σταθερά μέσα διαβίωσης. Οι υψηλού επιπέδου επιχειρηματίες μετανάστες/ πρόσφυγες συχνά αντιμετωπίζουν αυστηρές ρυθμιστικές υποχρεώσεις και περιορισμένη πρόσβαση σε νομική υποστήριξη, εμποδίζοντας την οικονομική τους ενσωμάτωση (UNCTAD 2018).

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, οι μετανάστες επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν περίπλοκα νομικά πλαίσια που περιλαμβάνουν πολλαπλά βήματα για την καταγραφή της επιχείρησης και την απόκτηση των απαραίτητων αδειών (OECD 2020). Οι διοικητικές αναποτελεσματικότητες και η περιορισμένη πρόσβαση σε ολοκληρωμένες πληροφορίες περιπλέκουν περαιτέρω την επιχειρηματική διαδρομή. Πολλοί μετανάστες δεν γνωρίζουν τους διαθέσιμους πόρους και τα συστήματα υποστήριξης, γεγονός που οδηγεί σε σύγχυση και απογοήτευση (European Migration Network 2020). Παρά τις προκλήσεις αυτές, οι μετανάστες επιχειρηματίες συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομία, ιδίως στους τομείς του λιανικού εμπορίου, της φιλοξενίας και της μεταποίησης (Ελληνική Στατιστική Αρχή 2020).

Ιταλία

Η Ιταλία έχει κάνει προσπάθειες να υποστηρίξει την επιχειρηματικότητα των μεταναστών μέσω πρωτοβουλιών όπως το πρόγραμμα 'Startup Visa'. Ωστόσο, τα γλωσσικά εμπόδια και οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις παραμένουν σημαντικά εμπόδια. Οι μετανάστες επιχειρηματίες στην Ιταλία αντιμετωπίζουν σύνθετες ρυθμιστικές απαιτήσεις, παρόμοιες με εκείνες για τους Ιταλούς πολίτες, αλλά με πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τις άδειες διαμονής και τις άδειες εργασίας. Παρά αυτά τα εμπόδια, ο αριθμός των επιχειρήσεων που ξεκινούν από μετανάστες στην Ιταλία έχει αυξηθεί σταθερά, υποδεικνύοντας την ανάγκη για βελτιωμένες υπηρεσίες υποστήριξης και απλοποιημένες διοικητικές διαδικασίες (ISTAT 2022). Επιτυχημένα παραδείγματα από άλλες χώρες, όπως το Πρόγραμμα Start-up Visa του Καναδά και το Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Καινοτομίας και Επενδύσεων της Αυστραλίας, αναδεικνύουν πιθανούς δρόμους για βελτίωση.

Ισπανία

Η Ισπανία αναγνωρίζει την ανάγκη για στοχευμένη υποστήριξη των μεταναστών επιχειρηματιών, ιδίως στους τομείς των φυσικών προϊόντων. Οι μετανάστες επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν εμπόδια που σχετίζονται με την πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους και την εξοικίωση με ρυθμιστικά πλαίσια. Η ισπανική κυβέρνηση έχει υλοποιήσει διάφορες πρωτοβουλίες για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας των μεταναστών, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης αυτών των προγραμμάτων (Faster Capital 2024).

NATURAL ORIGINS

Τουρκία

Η επιχειρηματικότητα των μεταναστών στην Τουρκία είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομία, αλλά εμποδίζεται από πολύπλοκες διαδικασίες καταγραφής επιχειρήσεων, περιορισμένη πρόσβαση σε πληροφορίες και κατακερματισμένο συντονισμό μεταξύ των σχετικών φορέων. Κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια, όπως η έλλειψη κοινωνικών δικτύων, επιδεινώνουν περαιτέρω τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες επιχειρηματίες (IOM 2020). Παρά τα εμπόδια αυτά, οι μετανάστες επιχειρηματίες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της καινοτομίας και της οικονομικής ανάπτυξης στην Τουρκία (Kloosterman 2010)..

NATURAL ORIGINS

Ανάλυση του ζητήματος

Νομικά Πλαίσια

Οι μετανάστες επιχειρηματίες συχνά αγωνίζονται με περίπλοκα νομικά πλαίσια που περιλαμβάνουν πολλαπλά βήματα και ρυθμιστικές απαιτήσεις. Αυτά τα πλαίσια μπορεί να είναι ιδιαίτερα προκλητικά για μη γηγενείς ομιλητές και για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι με το νομικό σύστημα της χώρας υποδοχής. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα, η καταγραφή επιχειρήσεων περιλαμβάνει την απόκτηση αριθμού φορολογικού μητρώου, την καταγραφή στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (GEMI) και την εξασφάλιση διαφόρων αδειών και αδειοδοτήσεων (OECD 2020).

Διοικητικές διαδικασίες

Οι διοικητικές αναποτελεσματικότητες και η γραφειοκρατία περιπλέκουν περαιτέρω την επιχειρηματική διαδρομή των μεταναστών. Στην Τουρκία, για παράδειγμα, η διαδικασία καταγραφής επιχειρήσεων είναι συχνά μακρά και χρονοβόρα, με γραφειοκρατικά εμπόδια και ρυθμιστικές ασαφείς που αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την είσοδο (IOM 2020). Αυτές οι καθυστερήσεις όχι μόνο αυξάνουν το κόστος που σχετίζεται με την έναρξη μιας επιχείρησης, αλλά δημιουργούν επίσης αβεβαιότητα, καθιστώντας δύσκολο για τους μετανάστες επιχειρηματίες να σχεδιάσουν και να εκτελέσουν τις επιχειρηματικές τους στρατηγικές αποτελεσματικά (World Bank 2020).

Πρόσβαση σε πληροφορίες

Η περιορισμένη πρόσβαση σε σαφείς και ολοκληρωμένες πληροφορίες επιδεινώνει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες επιχειρηματίες. Στην Ισπανία, πολλοί μετανάστες δεν γνωρίζουν τους διαθέσιμους πόρους και τα υποστηρικτικά συστήματα, εμποδίζοντάς τους να κατανοήσουν πλήρως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους (European Migration Network 2020). Αυτό το κενό πληροφόρησης μπορεί να επηρεάσει σημαντικά την ικανότητα των μεταναστών επιχειρηματιών να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν επιτυχώς τις επιχειρήσεις τους.

Οικονομικά Εμπόδια

Οι μετανάστες επιχειρηματίες συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους λόγω έλλειψης πιστωτικού ιστορικού και εξοικείωσης με τα τραπεζικά συστήματα. Στην Ιταλία, τα παραδοσιακά χρηματοδοτικά κανάλια είναι συχνά απρόσιτα για τους μετανάστες που μπορεί να μην διαθέτουν το απαραίτητο πιστωτικό ιστορικό ή εγγυήσεις (ISTAT 2022). Στοχευμένοι μηχανισμοί οικονομικής υποστήριξης, όπως μικροδάνεια και επιχορηγήσεις, είναι απαραίτητοι για την υπέρβαση αυτών των εμποδίων (OECD 2020).

Κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια

Τα κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης κοινωνικών δικτύων, εμποδίζουν την ένταξη των μεταναστών επιχειρηματιών στο επιχειρηματικό οικοσύστημα. Στην Τουρκία, για παράδειγμα, τα κοινωνικά και πολιτιστικά εμπόδια

NATURAL ORIGINS

επιδεινώνουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες επιχειρηματίες, περιορίζοντας την πρόσβασή τους σε ευκαιρίες, χρηματοδότηση και καθοδήγηση (IOM 2020).

- **Απλοποίηση Διαδικασιών Καταγραφής Επιχειρήσεων**
 - Να εφαρμοστούν ενιαία σημεία εξυπηρέτησης για την καταγραφή και σύσταση επιχειρήσεων που ενοποιοούν όλες τις απαραίτητες διαδικασίες σε μια ενιαία ψηφιακή πλατφόρμα, προσφέροντας πολύγλωσση υποστήριξη και φιλικές προς τον χρήστη διεπαφές (European Commission 2020).
 - Να αναπτυχθούν τυποποιημένες φόρμες και σαφείς οδηγίες για τη μείωση της πολυπλοκότητας και των σφαλμάτων και καθυστερήσεων.
- **Απλοποίηση Διοικητικών Διαδικασιών**
 - Να μειωθεί η γραφειοκρατία μέσω της τυποποίησης των διοικητικών απαιτήσεων και της δυνατότητας ψηφιακής υποβολής και επεξεργασίας εγγράφων για την ελαχιστοποίηση των επισκέψεων με φυσική παρουσία (World Bank 2020).
 - Να αναπτυχθούν μηχανισμοί ανατροφοδότησης για τη συνεχή βελτίωση και βελτιστοποίηση των διοικητικών διαδικασιών.
- **Ενίσχυση Πρόσβασης στις Πληροφορίες και την Υποστήριξη**
 - Να αναπτυχθούν πολύγλωσσοι πόροι και κέντρα υποστήριξης που προσφέρουν καθοδήγηση σχετικά με τις νομικές και διοικητικές διαδικασίες, προγράμματα καθοδήγησης και υπηρεσίες επιχειρηματικής συμβουλευτικής (European Migration Network 2020).
 - Να δημιουργηθούν διαδικτυακές πύλες που παρέχουν λεπτομερείς οδηγούς πόρων σε διάφορες γλώσσες.
- **Αύξηση Οικονομικής Υποστήριξης**
 - Να δωθούν επιχορηγήσεις, μικροδάνεια και φορολογικά κίνητρα ειδικά για τις νεοφυείς επιχειρήσεις που διευθύνονται από μετανάστες.
 - Να υπάρξει συνεργασία με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την ανάπτυξη προσαρμοσμένων χρηματοοικονομικών προϊόντων για μετανάστες επιχειρηματίες (OECD 2020).
 - Να υπάρξει συνεργασία με κοινοτικές οργανώσεις και ΜΚΟ για την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης οικονομικής παιδείας και καθοδήγησης.
- **Πρώθηση Κοινωνικής και Πολιτιστικής Ένταξης**
 - Να εφαρμοσθούν προγράμματα εκπαίδευσης για τη συμμόρφωση με νομικές και διοικητικές διαδικασίες, την ψηφιακή παιδεία και τη διαχείριση επιχειρήσεων.
 - Να υπάρξει συνεργασία με ΜΚΟ, τοπικές επιχειρήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα για την παροχή αυτών των προγραμμάτων (KPMG 2020).
 - Να προωθηθούν πρωτοβουλίες πολυμορφίας και ένταξης εντός των κυβερνητικών υπηρεσιών και να ενισχυθούν οι συνεργασίες με τις κοινότητες των μεταναστών για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων υποστήριξης (IOM 2020).
- **Συντονισμός και Εφαρμογή Πολιτικών**

- Να συσταθεί μια ειδική ομάδα εργασίας για την επίβλεψη της εφαρμογής αυτών των συστάσεων, που θα αποτελείται από εκπροσώπους κυβερνητικών υπηρεσιών, κοινοτήτων μεταναστών, επιχειρηματικών οργανισμών και ΜΚΟ.
- Να υπάρχει παρακολούθηση και αξιολόγηση του αντικτύπου των πολιτικών στην επιχειρηματικότητα των μεταναστών. Να υπάρχει ανατροφοδότηση από τους μετανάστες επιχειρηματίες και τους ενδιαφερόμενους φορείς για την ταυτοποίηση περιοχών βελτίωσης.

NATURAL ORIGINS

Συμπέρασμα

Η απλοποίηση των νομικών και διοικητικών διαδικασιών είναι κρίσιμη για την προώθηση της συμπεριληπτικής επιχειρηματικότητας των μεταναστών σε ολόκληρη την ΕΕ. Με την απλοποίηση των διαδικασιών, την ενίσχυση της πρόσβασης στις πληροφορίες, την παροχή οικονομικής υποστήριξης και την αντιμετώπιση των κοινωνικών και πολιτιστικών εμποδίων, η ΕΕ μπορεί να απελευθερώσει το πλήρες δυναμικό των μεταναστών επιχειρηματιών, οδηγώντας σε οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή. Η εφαρμογή αυτών των συστάσεων πολιτικής θα δημιουργήσει ένα πιο συμπεριληπτικό και δυναμικό επιχειρηματικό οικοσύστημα, ωφελώντας τόσο τους μετανάστες όσο και την ευρύτερη οικονομία..

Παράρτημα 1:

- ❖ European Commission. (2020). Digital Economy and Society Index (DESI) 2020 Greece. Διαθέσιμο στο: European Commission DESI (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).
- ❖ European Migration Network. (2020). Annual Report on Migration and Asylum in Greece. Διαθέσιμο στο: European Migration Network (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).
- ❖ Ελληνική Στατιστική Αρχή (ELSTAT). (2020). Στατιστικά Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Διαθέσιμο στο: Statistics Greece (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).
- ❖ International Organization for Migration (IOM). (2020). Πρόγραμμα Διαβίωσης για Σύριους Πρόσφυγες στην Τουρκία. Διαθέσιμο στο: IOM Turkey (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).
- ❖ ISTAT. (2022). Ο ιταλικός τομέας ΤΠΕ: Στοιχεία και Τάσεις. Διαθέσιμο στο: ISTAT (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).
- ❖ KPMG. (2020). Το Μέλλον των Ψηφιακών Δεξιοτήτων και Εργασιών στην Ελλάδα. Διαθέσιμο στο: KPMG Greece (Πρόσβαση: 2 Μαΐου 2024).

1.